

faa kunde ansættes som Bilarere. Endringsforslaget til § 3 under Nr. 7, hvorved Ordet „Skoledirection“ ønskes ombyttet med „Sogneforstanderskab“, er jo en naturlig Følge af det, jeg har udtalt, at det ikke skulde være Directionen, der skulde staae for, om en Lærereinde skulde antages i en Commune, eller ikke, men at det skulde være den stedlige communale Bestyrelse. Naar vi have ønsket Ordet „beskikkes“ ombyttet med Ordet „antages“, er det jo en ligeså Følge af mine almindelige Bemærkninger, idet vi ikke ville have nogen Bestalling meddeelt til Lærereinder, hvorved de kom til at besidde Embedet som fast ansatte Lærere, men at de derimod skulde antages paa Opsigelse. Fordi man engang er kommen ind paa en vigtig Røtning med Hensyn til, hvad Communerens Ret er, og fordi man er kommen ind paa at forholde dem den og lade Autoriteterne beholde den, deri ligger dog ikke, at man skal fortsætte. Vi have meent, at man kunde passende ved dette lille Lovforslag begynde paa at overdrage Communerne den dem tilkommende Ret til Antagelse af Lærereinder paa Opsigelse, fordi de derved vilde blive istand til at vise, at de forstaae godt at styre deres egne Anliggender. Det er jo saa ofte paastaet, at naar man overdrager denne Ret til Communerne, vilde de misbruge den paa mange Maader. Jeg vil hermed tillade mig at anbefale disse Endringsforslag til Vedtagelse af det høie Thing.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: I Henhold til de Udtalelser, jeg fremførte under Sagens 2den Behandling, har jeg tilladt mig at stille nogle Endringsforslag til forskellige Paragraffer, og jeg håaber, det høie Thing vil finde, at de ere i Overensstemmelse med, hvad jeg dengang udtalte som min Anskuelse af Sagen. Der blev ved samme Leilighed af flere ærebe Talere gjort opmærksom paa, at jeg havde viist Imødekommen i denne Sag, og det skulde være mig hjært, om jeg i Gjærningen maatte see Bedviis paa, at Thinget ogsaa vilde komme mig imøde ved at gaae ind paa de Endringsforslag, jeg har stillet. Det vil let sees, at de væsentlig gaae ud fra den Grundanskuelse, jeg har, at

det er feilagtigt ved en Leilighedslov at gjøre større Forandringer i Bestemmelser, der gjælde om Forhold, svarende til dem, den omhandler; dette er Hovedmotivet til de Endringer, jeg har stillet, og navnlig til Endringsforslagene til §§ 1 og 2. Jeg troer ikke, at den ærebe sidste Taler havde fuldkommen Ret, naar han sagde, at var der et Forhold, som var communalt, maatte det være Skolevæsenet; i alle Tilfælde kan dette ikke siges efter den bestaaende Ordning, og naar der skal indføres en anden Ordning med Hensyn til Skolevæsenet, vil Hovedquestionen blive, hvorvidt Staten mere end hidtil skal give denne Sag ud af sin Haand. Dette Spørgsmaal vil jeg imidlertid ikke debattere her, skjøndt det turde være, at min Anskuelse ikke var saa fjernt fra den, den ærebe Taler gjorde gjældende, thi i en Leilighedslov skal en saadan Forandring i alt Fald ikke efter min Mening foretages. Jeg troer ogsaa, at det med Føie kan siges, at den Omfarg, der fra Statens Side er viist Skolevæsenet, har en væsentlig Andeel i, at vor Almuendervisning staaer paa det Trin, den staaer, og at Statens Indblanding i dette Forhold har været særdeles velgjørende. Jeg håaber i denne Udtalelse tilstrækkeligt at have motiveret de Endringsforslag, jeg har stillet til §§ 1 og 2. Naar det i Endringsforslaget under Nr. 4 er foreslaaet, at man i § 2 efter Ordet „Andenlærer“ skulde indsthyde „eller Bilarer“, kan jeg vel i og for sig ikke have noget Særligt derimod, men jeg troer dog ikke, at denne Betegnelse „Bilarer“ strax gjør det klart, hvilken Person der hermed menes. Jeg antager, at der nærmest tænkes paa de saakaldte Hjælpekollelærere, men forsaavidt det er dem, til hvem der er sigtet, maa det dog være mig tilladt at gjøre opmærksom paa, at de mange Steder ogsaa undervise ældre Børn, og det turde være et Spørgsmaal, om det i saa Tilfælde var heldigt at erstatte dem ved Lærereinder. For det Første er Valget af disse ikke stort ved en saadan Leilighed, hvorfor man let kan friste Communalbestyrelsen til at ansætte en mindre dælig Lærereinde, og dernæst troer jeg ikke, at et saadant Forslag særligt kan motiveres ved Hensynet til Forholdene paa disse Steder. — Den ærebe Ordfører har, forekommer det mig, rigtigt betegnet Betydning